

Stichting voor Persoonlijk Onderwijs SvPO

Beleidsplan 2007-2010

Misha van Denderen (voorzitter), Erik Terheggen (secretaris), Bart Soels (penningmeester)
18 september 2007

Dit beleidsplan geeft inzicht in de concrete doelen die het bestuur voor de periode 2007-2010 stelt en de middelen waarover het daarvoor moet beschikken. Verder bevat dit beleidsplan een voorlopige begroting en een algemeen tijdschema van de beoogde activiteiten voor de periode.

1. Doelen

De stichting stelt zich ten doel om kinderen toegang te geven tot persoonlijk voortgezet onderwijs in de cognitieve vakken. De statuten concretiseren dit algemene doel in 4 subdoelen. Elk daarvan vereist de komende jaren een eigen aanpak, rekening houdend met de fase waarin de stichting zich bevindt.

1.1. Steun ontwikkeling lesmateriaal voor persoonlijk onderwijs

De markt voor persoonlijk onderwijs is klein en het blijkt daardoor voor uitgevers bedrijfseconomisch niet haalbaar om speciaal voor deze onderwijsvorm materialen, methoden en technieken te ontwikkelen. Het ontbreken daarvan maakt de onderwijsvorm onnodig duur. De stichting geeft uitgevers daarom een tegemoetkoming in de kosten van het ontwikkelen van materialen, methoden en technieken voor persoonlijk onderwijs.

De beschikbaarheid van lesmateriaal is een belangrijke voorwaarde om überhaupt het persoonlijk onderwijs te kunnen ondersteunen. Deze doelstelling zal daarom vanaf het begin een speerpunt zijn. Er hebben zich inmiddels twee mogelijke projecten aangediend:

- **Filosofie voor het primair onderwijs van Paul Cleghorn.** Het betreft een Schotse methode die leraren zelf in de klas kunnen gebruiken. Volgens recent wetenschappelijk onderzoek levert de methode aantoonbaar aanzienlijke bijdragen aan zowel de cognitieve als de empathische ontwikkeling van jonge kinderen. Bovendien geeft de methode een aantoonbare impuls aan het vermogen zelfstandig te denken. Vergelijkbaar lesmateriaal is volgens de *Vereniging van Filosofie docenten* in Nederland niet voorhanden. De rechten van een Nederlandse vertaling van de methode zijn door *Quine systems B.V.* aangekocht en geschonken aan de SvPO. De methode richt zich niet op het voortgezet, maar op het primair onderwijs. Niettemin is de methode voor de SvPO om een aantal redenen interessant. Ten eerste bereidt het kinderen voor om op latere leeftijd persoonlijk onderwijs te volgen, vooral door de versterking van het zelfstandig denkvermogen. Ten tweede mag verwacht worden dat uitgave en introductie van de methode op enkele basisscholen aandacht van de media zullen trekken. Dat kan een impuls aan de naamsbekendheid van de SvPO geven. Ten derde biedt het tegen geringe kosten de kans om contacten op te doen in het onderwijsveld. Het ligt niet voor de hand om SvPO als uitgever te laten optreden. Doel is om faciliterend te operen. Dat kan door een uitgever te zoeken en bijvoorbeeld bij te dragen in de kosten van vertaling. Daarnaast kan SvPO een rol spelen bij het vinden van scholen die een pilot willen doen.
- **Audiovisuele onderwijscomponenten van de IVIO Wereldschool.** De *IVIO Wereldschool* geeft afstandsonderwijs aan Nederlandse kinderen in het buitenland. Voor de het voortgezet onderwijs wil de school audiovisuele onderwijscomponenten maken. Het gaat hier om gefilmde lessen door vakdocenten, afgewisseld door vragenblokken waarin direct getoetst wordt of de leerling de les volgt en begrijpt. Het geheel moet ingebed zijn in een leerlingvolgsysteem waarmee de voortgang zeer gedetailleerd gevolgd kan worden, in feite van het ene vragenblok naar het volgende. Hoewel het plan al langer plank ligt, is het tot dusverre nog niet tot realisatie gekomen. Dat is enerzijds vanwege de hoge kosten en anderzijds vanwege de relatief geringe oplage die *IVIO Wereldschool* er zelfstandig mee kan bereiken. De audiovisuele onderwijscomponenten zijn zeer geschikt voor persoonlijk onderwijs en passen goed in de doelstellingen van SvPO. Om realisatie mogelijk te maken zou SvPO moeten helpen om beide barrières te slechten. Enerzijds door bij te dragen in de kosten van de realisatie. Anderzijds door andere partijen (scholen of uitgevers) te zoeken die de onderwijscomponenten mede willen afnemen. Voor de realisatie ligt het voor de hand om te starten met een enkel, veel gevolgd, vak zoals Nederlands of Wiskunde.

Een precies tijdschema ligt buiten het bestek van dit beleidsplan, daarvoor moeten een apart projectplan worden opgesteld. Een eventuele uitgave van Cleghorn's methode zou in de loop van 2008 zijn beslag kunnen krijgen. Voor de realisatie van audiovisuele componenten moeten we denken aan de eerste helft van 2009.

Naast bovenstaande projecten is het de bedoeling ook voor **andere initiatieven** open te staan. Daarvoor is van belang om de bekendheid van de stichting te vergroten, opdat uitgevers, docenten en anderen hun ideeën en initiatieven aanmelden. Voor het aanmelden van initiatieven en voorstellen moet een duidelijke **aanmeldingsprocedure** ontworpen worden.

1.2. Informatievoorziening

De stichting geeft informatie over persoonlijk onderwijs aan ouders, leerlingen, schoolbesturen en beleidsmakers in het onderwijs.

Transparantie is voor de SvPO van het grootste belang. Daarbij vervult de website, www.svpo.nl, de centrale rol. Over alle ondernomen activiteiten zal nauwgezet bericht worden, met hulp van nieuwsberichten en beschrijvingen van ondersteunde projecten en van wijze van ondersteuning. Verder moet op de website in elk geval de volgende informatie te vinden zijn: statuten, (meerjarig) beleidsplan, profiel van bestuurders, aanmeldingsprocedure voor te ondersteunen projecten en initiatieven, begroting, verantwoording van bestede middelen en de jaarrekeningen.

Manifest voor Persoonlijk Onderwijs. Het is de bedoeling eind 2007 een manifest te publiceren met een pleidooi voor Persoonlijk Onderwijs. Aan het manifest wordt gewerkt door Emil Roelofs (directeur Wereldschool) en Misha van Denderen.

Steun aan op te richten scholen voor Persoonlijk Onderwijs. In het manifest wordt onder meer aandacht besteed aan de aanvragen voor twee nieuw op te richten scholen. De aanvragen worden begin 2008 bij de minister ingediend door de beide schoolbesturen. De twee op te richten scholen zullen persoonlijk onderwijs hoog in het vaandel hebben en de SvPO zal deze scholen daarom steunen. Over de mogelijke vorm van ondersteuning binnen de kaders van de statutaire doelen zal het bestuur overleg voeren met de beide schoolbesturen.

1.3. Steun onderzoek naar persoonlijk onderwijs

De stichting ondersteunt onderzoek dat kan bijdragen aan het verhogen van de effectiviteit of het verlagen van de kosten van persoonlijk onderwijs. Voorwaarde voor deze steun is dat de resultaten van het onderzoek op makkelijk toegankelijke wijze en om niet gepubliceerd worden.

Opinieonderzoek. Een aantal vragen over persoonlijk onderwijs ten opzichte van klassikaal onderwijs kan met opinieonderzoek beantwoord worden. Dit is onder meer van belang als invoer voor het Manifest voor persoonlijk onderwijs. Bovendien kunnen resultaten uit opinieonderzoek vaak publiciteit opleveren, waardoor het een goedkope vorm van marketing is. Opinieonderzoek kan onder meer antwoord geven op vragen als:

- In hoeverre durven leerlingen in een klassikale omgeving vragen te stellen?
- Hoeveel tijd per dag zijn leerlingen in totaal kwijt om van ene naar andere klaslokaal te lopen?
- Idem om van en naar school te komen (vanwege schaalgroottes zijn voor klassikaal onderwijs grotere scholen nodig die daardoor ver van huis liggen)?
- Hoeveel lesuren vallen gemiddeld uit (bij persoonlijk onderwijs is dat immers nihil)?
- etc.

Het is de bedoeling dit opinieonderzoek uit te voeren in het 4e kwartaal van 2007. Sommige vragen kunnen eventueel jaarlijks herhaald worden, bij wijze van thermometer. *Qrius B.V.*, een onderzoeksbureau gespecialiseerd in kinderen en jongeren, heeft aangeboden om tegen kostprijs opinieonderzoek uit te voeren.

Steun aan wetenschappelijk onderzoek. Binnen de didactiek wordt vooral veel aandacht besteed aan kennisoverdracht in het klassikale onderwijs, aangezien dit de dominante onderwijsvorm is. Voor de ontwikkeling van het persoonlijk onderwijs is het van belang dat dit in de wetenschap meer aan de orde komt. Om dit te bewerkstelligen kan een wetenschapsprijs een goed instrument zijn. Dit is echter alleen zinvol als dit jaarlijks herhaald kan worden, wat de begroting vooralsnog niet toelaat. Los daarvan is er de vraag of een prijs voor reeds uitgevoerd onderzoek geen mosterd na de maaltijd is. Een andere optie is om middelen ter beschikking te stellen voor nog uit te voeren onderzoek. Daartoe moet een wetenschapper een onderzoeksplan indienen met aangeven van de relevantie voor de ontwikkeling van de didactiek van het persoonlijk onderwijs. De aanvraag procedure moet eind 2007 uitgewerkt zijn.

1.4. Tegemoetkoming ouders voor persoonlijk onderwijs

De stichting geeft aan ouders of verzorgers een tegemoetkoming in de kosten van persoonlijk onderwijs voor kinderen die aan hun zorg zijn toevertrouwd.

Dit is in financieel opzicht verreweg de meest ambitieuze doelstelling. De verwachting is niet dat al in de huidige beleidsperiode voldoende middelen beschikbaar zullen zijn om deze doelstelling concreet te maken. In plaats daarvan is er voor de komende periode alleen de afgeleide doelstelling voldoende middelen te werven om volgende beleidsperiode ouders tegemoetkomingen te kunnen verstrekken.

2. Middelen

Het startkapitaal van de SvPO bestaat uit een schenking van 38.000 euro van Misha van Denderen. Vastgelegd is dat deze schenking gefaseerd wordt gedaan, om overtolligheid van middelen op de balans te voorkomen. In 2007 een schenking van 10.000, in 2008 van 14.000, in 2009 van 7.000 en in 2010 tenslotte van 7.000.

Daarnaast zijn er enkele bedrijven bereid om tegen kostprijs diensten te verlenen. Het gaat om *IVIO Wereldschool* (ontwikkeling lesmateriaal), *Quine systems* (schenking rechten methode Filosofie met kinderen) en *Qrius* (opinieonderzoek).

Uitgangspunt is dat de kosten van organisatie en werving niet meer dan 10% van de aan de SvPO geschonken bedragen mogen beslaan. Het is duidelijk dat dit in de startfase niet haalbaar zal zijn vanwege de opstartkosten: notaris, website, bekendheid verwerven. Het is echter wel mogelijk om over de gehele beleidsperiode tot en met 2010 op 10% uit te komen, zoals uit de meerjaren begroting hieronder blijkt.

2.1. Werving

Bij de werving van middelen zijn er 3 doelgroepen te onderscheiden. Elk daarvan verdient een eigen benadering.

Ouders: giften. Voor financiële giften zijn ouders de meest voor de hand liggende doelgroep. Zij kunnen aangesproken worden op het belang dat de kwalitatieve verbetering van het onderwijs voor kinderen zal hebben. Daarbij is de te nemen drempel dat het niet direct om hun eigen kinderen hoeft te gaan, aangezien de stichting het algemene belang dient. De tweede drempel is dat ouders er in sterke mate van uitgaan dat de overheid maar voor het onderwijs van hun kinderen moet zorgen. De bereidheid tot het betalen van schoolgeld blijkt vaak al een brug te ver.

De op te richten scholen voor persoonlijk onderwijs moeten echter voldoende betrokken ouders opleveren. Daarbij is het van belang om hier een sterk wij-gevoel te realiseren. Wij van het persoonlijk kleinschalig onderwijs tegen zij van het onpersoonlijk klassikaal grootschalig onderwijs. Het prettige van deze doelgroep is dat die op goedkope wijze te benaderen is – mits er met de betrokken schoolbesturen afspraken gemaakt worden. Denk aan een mailing lijst van ouders of oproepen in de schoolkrant of op de websites van de scholen. Als we de ouders duidelijk maken dat de unieke school de steun van de SvPO bij de onderwijsmethode nodig heeft, dan moet een meerderheid bereid zijn een bijdrage te leveren. Hoe groot die bijdrage zal zijn, valt moeilijk te bepalen. Onderzoek heeft weinig zin, omdat de vraag te hypothetisch is. Pragmatischer is het om de uitgaven geheel afhankelijk te houden van de inkomsten. Pas als we voldoende ervaringscijfers hebben na verloop van tijd, kunnen meer structurele verplichtingen aangegaan worden, zoals de tegemoetkoming aan ouders of de (jaarlijkse) onderzoeksprijs. We moeten er ook rekening mee houden dat de scholen pas na verloop van tijd via natuurlijke groei van eerstejaars groter zullen worden. In aanvang is de doelgroep daardoor beperkt in omvang. Gaan we er uit voorzichtigheid van uit dat van de geplande scholen er 1 tot stand komt. De scholengemeenschap groeit vanaf de start in 2009 in circa 8 jaar gestaag uit naar 1.200 leerlingen. In 2009 zijn het er naar schatting 80 en in 2010 zijn het er 200. Er zullen voor de huidige beleidsperiode daarom slechts geringe inkomsten uit giften zijn. Er van uitgaande dat de helft van de ouders tot bijdrage bereid is en in staat is en dat de gemiddelde gift 180 euro¹ is, dan komt er 7.200 euro binnen in 2009 en 18.000 in 2010. Na 2017 zouden deze giften goed zijn voor 108.000 euro.

Bedrijven en professionals: hulp in natura en sponsoring. Het gaat hierbij om uitgeverijen, schrijvers, filmmakers, redacteurs en vertalers voor de realisatie van lesmateriaal voor persoonlijk

¹ Netto vergelijkbaar met het gemiddelde jaarlijks betaalde schoolgeld.

onderwijs. Verder gaat het om media, onderzoeks- en reclamebureaus voor de marketing van het concept en de stichting. De bijdrage van bedrijven en professionals zal vooral in natura zijn. Bedrijven kunnen ook interesse hebben in sponsoring, maar we mogen niet verwachten dat in deze beleidsperiode de SvPO al voldoende bekendheid verwerft om dit voor bedrijven interessant te maken. Inkomsten uit sponsoring lijken de huidige beleidsperiode nog niet verwacht te kunnen worden.

Beslissers bij overheidsinstanties en onderwijsinstellingen: acceptatie persoonlijk onderwijs. Het gaat vooral om tweede kamerleden, de minister, ambtenaren OCW, wethouders onderwijs en gedeputeerden provinciale staten voor toelating van scholen voor persoonlijk onderwijs. Verder gaat het om leraren en schoolmanagers en opnieuw ambtenaren OCW voor acceptatie van (lesmateriaal voor) persoonlijk onderwijs op reguliere scholen.

2.2. Organisatie

Voorlopig is er voor gekozen om alleen met een stichtingsbestuur te werken, dat wil zeggen zonder daaronder een directie aan te stellen voor de werkzaamheden. Het bestuur bestaat uit Misha van Denderen (voorzitter), Erik Terheggen (Secretaris) en Bart Soels (penningmeester). Het bestuur vergadert maandelijks iedere tweede maandag van de maand.

Het is te voorzien dat Misha van Denderen in de toekomst deel zal gaan uitmaken van een schoolbestuur. In dat geval zal hij uit het bestuur van SvPO treden om mogelijke belangenverstrengeling uit te sluiten. Hank van Dijk is bereid gevonden om in dat geval ter vervanging tot het bestuur toe te treden.

2.3. Meerjaren begroting

De stichting zal gedurende deze beleidsperiode geen vaste activa in bezit hebben. Eventueel verkregen rechten op uitgave van lesmateriaal worden op nihil gewaardeerd. Gezien de oplage van de uitgaven is dat een alleszins redelijke veronderstelling. Van afschrijvingen is daarom geen sprake, hetgeen de balans en resultatenrekening eenvoudig houdt. Het belangrijkste 'bezit' zal uiteindelijk immaterieel zijn; verbreiding van het persoonlijk onderwijs. Dat past uiteraard niet op de balans, maar zal jaarlijks in een apart verslag over de effectiviteit van de werkzaamheden worden vastgelegd.

Bij een aantal projecten zijn er partijen die bereid zijn om een deel van de kosten voor hun rekening te nemen. Het gaat meestal om levering in natura.

Meerjarige staat van inkomsten en uitgaven naar chronologie

<i>Post</i>	2007	2008	2009	2010
Beginsaldo	0	0	200	600
Gift Van Denderen	10.000	14.000	7.000	7.000
Overige giften	0	0	7.200	18.000
Administratieve en juridische kosten	-2.800	-1.400	-1.400	-1.400
Onderhoud website	-1.200	-400	-400	-400
Publiciteitskosten (o.a. persberichten service)	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Onderzoek naar stand van zaken onderwijs	-6.000	-3.000	-3.000	-3.000
Korting op onderzoek stand van zaken onderwijs	2.000	1.000	1.000	1.000
Steun wetenschappelijk didactisch onderzoek	0	0	0	-3.000
Steun voorbereiding op pers. onderwijs in basisscholen (filosofie)	-12.000	0	0	0
Giften vanwege pers. onderwijs in basisscholen (o.a. giften van rechten op uitgaven)	12.000	0	0	0
Steun aan ontwikkeling lescomponenten voor persoonlijk onderwijs	0	-16.000	-16.000	-22.000
Korting op ontwikkeling lescomponenten voor persoonlijk onderwijs	0	8.000	8.000	11.000
Steun aan op te richten scholen voor persoonlijk onderwijs	-1.000	-1.000	-1.000	-6.000
Tegemoetkoming aan ouders voor persoonlijk onderwijs	0	0	0	0
Eindsaldo	0	200	600	800

Door de uitgaven in bovenstaande staat te groeperen naar soort, krijgen we inzicht in de verhouding tussen uitgaven aan organisatie/werving en aan doelprojecten. Onder 'doelprojecten' wordt verstaan de projecten voor de doelstellingen van de stichting.

Meerjarige staat van uitgaven naar soort

<i>Post</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>
Organisatie en werving				
Administratieve en juridische kosten	-2.800	-1.400	-1.400	-1.400
Onderhoud website	-1.200	-400	-400	-400
Publiciteitskosten (o.a. persberichten service)	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
	<u>-5.000</u>	<u>-2.800</u>	<u>-2.800</u>	<u>-2.800</u>
Doelprojecten				
Onderzoek naar stand van zaken onderwijs	-6.000	-3.000	-3.000	-3.000
Steun wetenschappelijk didactisch onderzoek	0	0	0	-3.000
Steun voorbereiding op pers. onderwijs in basisscholen (filosofie)	-12.000	0	0	0
Steun aan ontwikkeling lescomponenten voor persoonlijk onderwijs	0	-16.000	-16.000	-22.000
Steun aan op te richten scholen voor persoonlijk onderwijs	-1.000	-1.000	-1.000	-6.000
	<u>-29.000</u>	<u>-25.600</u>	<u>-25.600</u>	<u>-39.600</u>
Totaal uitgaven	-34.000	-28.400	-28.400	-42.400
Waarvan aan organisatie en werving	14,71%	9,86%	9,86%	6,60%

Uit de staat van uitgaven naar soort blijkt dat alleen in 2007 de uitgaven aan organisatie en werving meer dan 10% van het totaal uitmaken. Dit heeft uiteraard te maken met de oprichtingskosten.